

પ્રત્યક્ષ મજૂરીના હિસાબો:

1. એક ફેક્ટરીમાં ત્રણ કામદારો A, B અને C કાર્ય કરતાં હતા. એક કાર્ય માટે 100 કલાક આપવામાં આવે છે. કલાકદીઠ સમય વેતન દર રૂ 80 છે. A, B અને Cએ કાર્ય પૂરું કરવા અનુક્રમે 45,60 અને 75 કલાક લીધા.

નીચેની વેતન પ્રથા મુજબ વેતન ગણો:

[1] સમય વેતન પદ્ધતિ

[2] કાર્યવેતન પદ્ધતિ

[3] હેલ્સી પ્રીમિયમ યોજના

[V.N.S.G.U Nov. 2012]

2. જો પ્રમાણકાર્ય 10 કલાકમાં પૂરું કરવાનું હોય અને વેતન કલાકનું રૂ 1 હોય અને એક કામદાર 8 કલાકમાં પ્રમાણકાર્ય પૂરું કરે તો તેને રોવેન યોજના મુજબ કેટલું વેતન મળશે?

3. મનહરે એક કાર્ય પૂરું કરવા માટે 72 કલાક લીધા. કલાકદીઠ મજૂરીનો દર રૂ 10 છે. રોવેન યોજના મુજબ તેને મજૂરીના કુલ રૂ 864 પ્રાપ્ત થયા છે. હેલ્સી યોજના મુજબ તેને મજૂરીની કેટલી રકમ મળશે?

[V.N.S.G.U. Apr. 2011]

4. શ્રી ગોવિંદે 450 એકમોનું ઉત્પાદન 120 કલાકમાં પૂર્ણ કર્યું હતું. કલાકદીઠ દર રૂ 5 હતો. એક એકમના ઉત્પાદનનો પ્રમાણ સમય 20 મિનિટ નક્કી થયો. પરંતુ ઉત્તેજન વેતન પ્રથા હેઠળ આ સમયમાં 20%નો વધારો કરેલ છે. રોવેન યોજના હેઠળનું વેતન શોધો.

[V.N.S.G.U. Nov. 2012]

5. હેલ્સી યોજના અને રોવેન યોજના મુજબ કમાણી ગણો:

[1] બચાવેલ સમય : આપેલ સમયના 20%

[2] લીધેલ સમય : 12 કલાક

[3] કલાકદીઠ દર રૂ 10

[V.N.S.G.U. March 2016]

6. માલવ લિ. ના ઉત્પાદન વિભાગમાંથી નીચે મુજબની માહિતી લેવામાં આવી હતી:

કામદારોની સંખ્યા	5
મહિનાના કામગીરીના દિવસો	25
કામદારોદીઠ દૈનિક કામના કલાકો	8
કલાકદીઠ લઘુત્તમ મજૂરી	રૂ 20
મહિનામાં ઉત્પાદનના એકમો	625
એકમોદીઠ ઉત્પાદન સમય	2 કલાક

નીચે આપેલ પદ્ધતિ મુજબ કામદારદીઠ વેતનની ગણતરી કરો:

(1) હેલ્સી યોજના (2) રોવેન યોજના (3) સમય વેતન (4) કાર્ય વેતન

[V.N.S.G.U. Nov. 2015]

7. મિ. અશોક પ્રમાણ સમયના 80% સમયમાં એક કામ પૂરું કરે છે. જે માટે તેમને સમય વેતન કરતાં હેલ્સી યોજનામાં રૂ 20 વધુ મળે છે. કલાકદીઠ વેતન દર રૂ 10 છે. રોવેન યોજના મુજબ કુલ વેતન અને કલાકદીઠ અસરકારક વેતનદરની ગણતરી કરો:

[V.N.S.G.U. Apr. 2010]

8. એક કામદારને એક કાર્ય પૂર્ણ કરવા માટે 12 કલાક આપવામાં આવ્યા, પણ એ 9 કલાકમાં કાર્ય પૂર્ણ કરી નાખે છે. કલાકદીઠ મજૂરી દર રૂ 2 છે. જો માલસામાનની પડતર રૂ 8 અને કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા સીધી મજૂરીના 150% હોય, તો કારખાના પડતર નીચે આપેલી પદ્ધતિ મુજબ શોધો:

(1) હેલ્સી યોજના (2) રોવેન યોજના (3) કાર્ય વેતન [V.N.S.G.U. Nov. 2013]

9. નીચે આપેલ માહિતી મુજબ કામદાર A, B અને Cના માસિક વેતનની ગણતરી કરો :

(1) કામદારદીઠ માસિક પ્રમાણિત ઉત્પાદન – 2000 એકમો

(2) મહિના દરમિયાન ખરેખર ઉત્પાદન (એકમોમાં):

A – 1700   B – 1500   C – 1900

(3) ખરેખર ઉત્પાદન માટે વેતનનો દર એકમદીઠ – રૂ 2

(4) માસિક ઘરભાડા ભથ્થું – રૂ 500 (સ્થિર)

(5) માસિક મોંઘવારી ભથ્થું – રૂ 400 (સ્થિર)

(6) માસિક પ્રવાસ ભથ્થું – રૂ 200 (સ્થિર)

(7) વધારાના ઉત્પાદનનું બોનસ: પ્રમાણ ઉત્પાદનના 80% થી વધારાના ઉત્પાદન કરેલા

એકમોના દર એક ટકા દીઠ રૂ 100 લેખે .

[V.N.S.G.U. Nov. 2016]

10. P, Q અને R કામદારો એક કારખાનામાં કામ કરતાં હતા. નીચે આપેલ માહિતી પરથી તેઓનું માસિક વેતન ગણો:

(1) માસિક પ્રમાણ ઉત્પાદન કામદાર દીઠ : 2000 એકમો

(2) એકમદીઠ દર : રૂ 0.50.

(3) નીચે મુજબ ઉત્પાદન બોનસ આપવામાં આવે છે :

85% કાર્યક્ષમતા સુધી

શૂન્ય

85 % થી 100% કાર્યક્ષમતા સુધી

85% થી દર 5% વધારાએ રૂ 40 બોનસ

100% કાર્યક્ષમતાથી વધારે

85% થી દર 5% વધારાએ રૂ 40 બોનસ +

મળેલ બોનસ પર 20 % વધારાનું બોનસ

(4) P, Q અને Rએ જાન્યુઆરી 2020 દરમિયાન અનુક્રમે 1600 એકમો , 2000 એકમો

અને 2200 એકમોનું ઉત્પાદન કર્યું

11. ગૌરીશંકર મિલ્સ લિ. ના ચોપડેથી માર્ચ 2019ની નીચે મુજબની વિગતો મળી :

(1) મહિનાની શરૂઆતમાં કામદારોની સંખ્યા	570
(2) મહિનાના અંતે કામદારોની સંખ્યા	630
(3) છૂટા કરેલ કામદારોની સંખ્યા	18
(4) નિવૃત્ત થયેલ કામદારોની સંખ્યા	2
(5) રાજીનામું આપેલ કામદારોની સંખ્યા	4
(6) વર્તમાન જગ્યા પર નવા નિમાયેલ કામદારો	12
(7) વિસ્તરણ યોજના હેઠળ નવા નિમાયેલ કામદારો	70

વિવિધ પદ્ધતિ દ્વારા મજૂર ફેરબદલી દર ગણો :

[V.N.S.G.U. Nov. 2013]

12. જૂન 2019ની નારાયણ લિ. વિગતો પરથી મજૂર ફેરબદલી દર નીચેની પદ્ધતિ પ્રમાણે ગણો:

- (1) ત્યાગ પદ્ધતિને આધારે (2) પુન : સ્થાપનાના આધારે
(3) મિશ્ર પદ્ધતિને આધારે (4) ત્રણેય પદ્ધતિનો સમકક્ષ વાર્ષિક દર

જૂન માસની શરૂઆત સંખ્યા 9000 જૂન માસના અંતમાં સંખ્યા 11,000

રાજીનામું આપી છૂટા થયેલ 600 બરતરફ થયેલ 1000

નિવૃત્ત થયેલ 1200 નવા નિમાયેલ કામદાર 1400

નવા નિમાયેલ પૈકી 40% કામદારો વિસ્તરણ યોજના હેઠળ નિમાયેલ છે.

[V.N.S.G.U. Nov. 2012]

13. મજદાર લિ.ના કામદારોની માહિતી નીચે મુજબ છે:

[1] તા. 1લી જાન્યુઆરી 2020ના રોજ કામદારોની સંખ્યા : 1350

[2] રાજીનામું આપેલ કામદારોની સંખ્યા : 135

[3] બરતરફ કરેલ કામદારોની સંખ્યા: 40

[4] નિવૃત્ત થયેલ કામદારોની સંખ્યા : 95

[5] નવા નિમાયેલ કામદારોની સંખ્યા : 680

[જેમાં 500 કામદારો વિસ્તરણ યોજના હેઠળ નિમાયેલ છે]

[6] મિશ્ર પદ્ધતિને આધારે મજૂર ફેરબદલી દર 30% છે.

31st જાન્યુઆરી 2020ના રોજ કામદારોની સંખ્યા શોધો

[V.N.S.G.U Mar. 2010]